

Ympäristönsuojelun valvontaraportti 2013

Ympäristö- ja kaavoituslautakunta hyväksyi ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman vuosille 2011–2013 kokouksessaan 15.2.2011. Valvontasuunnitelma käsittää kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle lainsäädännössä määrätyt valvontatehtävät sekä ympäristötoimialan johtosäännössä ympäristönsuojelun tulosalueelle määritellyt muun lainsäädännön mukaiset valvontatehtävät. Kaikkiaan ympäristönsuojelun tulosalueella valvontaan käytettiin vuoden 2013 aikana noin seitsemän henkilötyövuotta.

Ympäristönsuojelulaki

1. Ympäristölupavelvolliset laitokset (kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen myöntämät ympäristöluvut)

Ympäristölupavelvollisten laitosten valvontaa toteutettiin neuvotteluihin ja tarkastuskäynneihin lupavalmisteluun yhteydessä. Luvan myöntämisen jälkeen laitosten toimintaa seurattiin tarkastuskäynneihin ja vuosiraportteihin ympäristölupapäätöksen edellyttämällä tavalla. Laitoksiin tehtiin vuoden aikana 56 tarkastuskäyntiä. Vuosiraportteja laitoksista tuli kaikkiaan 56. Lisäksi ympäristönsuojelun edustaja on osallistunut yhteistarkastuksiin Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa valtion aluehallinnon luvittamiin laitoksiin.

Vuonna 2012 myönnettiin yksi uusi ympäristölupa, ja 10 ympäristöluvasta tehtiin raukeamispäätös.

2. Toiminnot, joilta ei edellytetä ympäristölupaa

Yritystarkastuksilla tutustuttiin yritysten toimintaan ja mahdollisiin ympäristövaikutuksiin. Tarkastuksissa kiinnitettiin eniten huomiota jätehuoltoon ja jätteiden lajitteluun, koska kaikissa yrityksissä syntyy jätteitä. Jätevesiasiat (ml. erotuskaivot), ilmanpäästöt, melu ja kemikaaliasiat tulivat esiin osassa yrityksistä. Painotukset vaihtelivat toimialan mukaan.

Öljylämmitteisillä kiinteistöillä selvitettiin myös säiliön kokoa, sijoitusta ja mahdollisia tarkastuksia ja samalla tiedotettiin öljysäiliöiden tarkastusvelvollisuudesta.

Kaikista tarkastuksista laadittiin pöytäkirja, johon kirjattiin saadut tiedot ja mahdolliset huomautukset toiminnan saattamiseksi säännösten mukaiseksi. Yleisiä huomautuksen aiheita olivat öljysäiliön tarkastamattomuus sekä puutteet ongelmajätteiden säilytyksessä.

Kaupunginosittain tehdyt tarkastukset

Valvontasuunnitelman mukaisia tarkastettavia kaupunginosia olivat Uittamo, Ispoinen, Peltola ja Koivula. Näissä kaupunginosissa on pääasiassa asuinalueita ja vähän yritystoimintaa. Resurssien puutteessa kaupunginosittaisia tarkastuksia ei tehty.

Toimialakohtaiset tarkastukset

Valvontasuunnitelman mukainen tarkastettava toimiala oli pienvenesatamat. Koska venesatamissa ja telakoilla oli tehty ympäristötarkastuksia vuonna 2011, päätettiin niiden sijaan ottaa kohteiksi hevostallit, joiden edellisistä tarkastuksista oli noin viisi vuotta aikaa. Lisäksi viimeisteltiin vuonna 2012 tehtyä graafisen alan tarkastuskierrosta ja tarkastettiin muutamia muiden toimialojen yrityksiä esim. saatujen ilmoitusten perusteella.

Toimialakohtaisia tarkastuksia tehtiin vuoden aikana kaikkiaan 24.

Rakennusjätteet

Rakennusten purkamisessa ja merkittävässä korjauksissa syntyvän jätteen lajittelua ja toimittamista hyötykäyttöön tai käsittelyyn valvottiin rakennusjäteilmoitusten avulla. Rakennusvalvonta antaa purku- tai rakennusluvan hakijalla ilmoituslomakkeen, jonka hakija tai urakoitsija toimittaa täytettynä rakennusvalvontaan tai ympäristönsuojeluun. Tarvittaessa hakijalta pyydettiin lisäselvityksiä tai toimittamaan kohteesta loppuraportti. Joissakin tapauksissa tarkistettiin esim. ympäristökuntien viranhaltijoilta, saako rakennusjäteilmoituksessa mainittu jätteen toimituspaikka ottaa vastaan ilmoituksessa mainittua jätettä. Rakennusjäteilmoituksia käsiteltiin 106 kappaletta.

Yleisöilmoituksiin perustuvat tarkastukset

Ympäristönsuojelu on tehnyt valvontakäyntejä myös yrityksiin, joiden toiminnan puutteista on ilmoitettu. Kysymyksessä on voinut olla esim. roskaantunut piha-alue tai yrityksen aiheuttamat ilmapäästöt. Asiaa on selvitetty yrityksen edustajien kanssa ja annettu tarvittaessa ohjeita tilanteen korjaamiseksi.

3.YSL 64§ mukaiset päätökset (Meluilmoitukset)

Vuoden aikana tehtiin kaikkiaan 21 päätöstä meluilmoituksista, näistä 14 liittyi rakentamiseen tai työmaihin, 6 huvitilaisuuksiin ja yksi moottoriurheiluun.

4.YSL 65§ mukaiset rekisteröinnit

Vuoden aikana rekisteröitiin ympäristönsuojelun tietojärjestelmään neljä ilmoitusta nestemäisten polttoaineiden jakeluasemasta.

5. Maaperän pilaantuneisuuden valvonta

Vuoden 2013 aikana ympäristönsuojelun tulosalue teki yhteensä 9 päätöstä pilaantuneen maaperän puhdistamisesta. Maaperän puhdistamista koskevat asiat ratkaistiin ilmoitusmenettelyllä, koska pilaantuneen alueen laajuus ja maaperän pilaantumisen aste oli kohteissa riittävästi selvitetty, puhdistamisissa noudatettiin yleisesti käytössä olevia hyväksyttäviä puhdistusmenetelmiä eikä toiminnasta aiheutunut ympäristön muuta pilaantumista.

Ympäristönsuojelu antoi 4 lausuntoa koskien maaperän kunnostuksen toteutusta ja yhden lausunnon maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointiraportista. Lisäksi ympäristönsuojelu antoi yhden lausunnon maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuuden perustutkimuksesta sekä yhden lausunnon maaperän kunnostustoimenpiteiden riittäväydestä ja jatkotarkkailuohjelman kelpoisuudesta.

Ympäristönsuojelu valvoi puhdistamispäätösten käytännön toteutusta suorittamalla työmaakatselmuksia kunnostuskohteisiin ja tarkastamalla kohteiden loppuraportit. Ympäristönsuojelu valvoi myös sellaisia kohteita, joissa rakentamisen yhteydessä jouduttiin ennalta arvaamattomasti poistamaan haitta-ainepitoisia maa-ainesjätteitä.

Tiedot kohteista, joissa on tehty maaperätutkimuksia tai –kunnostuksia, on merkitty maaperän tilan tietojärjestelmään. Vuoden 2013 aikana kaikki maaperän tilan tietojärjestelmässä olevat kohteet on merkitty karttaohjelma WebMapiin, jolloin mahdollisesti pilaantuneen kohteen olemassaolo tietyssä osoitteessa on myös kaupungin muiden virastojen ja

laitosten käytettävissä.

6. Ympäristönsuojelulain nojalla annettujen asetusten valvonta

Ns. hajajätevesiasetuksen valvontaa toteutettiin maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen lupakäsittelyn yhteydessä. Kaikkiaan 35 uudisrakennus- ja valvontakohteesta annettiin lausunto ja osaan näistä tehtiin tarkastus.

Hajajätevesiasetuksen mukaisia selvityksiä kiinteistöjen jätevesijärjestelmästä on toimitettu ympäristönsuojelulle noin 1 900.

Vuoden aikana tehtiin 20 poikkeamisilmoitusta lannan varastoinnista, jota sääntelee ns. nitraattiasetus. Nämä koskivat pääosin hevostalleja.

7. Ympäristönsuojelumääräysten valvonta

Ympäristömääräysten noudattamista valvottiin yleisesti muiden tarkastusten yhteydessä.

Ympäristönsuojelu teki tarkastuksia kohteissa, joissa öljysäiliön poistamisvelvoitteeseen haettiin poikkeusta tai säiliön epäiltiin vuotaneen. Säiliön poistamisvelvollisuudesta tehtiin kymmenen poikkeamispäätöstä.

Jätelaki

Jätelain ja sen nojalla annettujen kaupungin jätehuoltomääräysten valvontaa tehtiin yritysten ympäristövalvonnan yhteydessä. Lisäksi yleisöilmoitusten perusteella tarkastettiin asuinkiinteistöjä. Ilmoitukset liittyivät yleensä jäteastioiden puuttumiseen joko kokonaan tai joidenkin hyötyjäteastioiden puutteeseen, pihojen tai jätetilojen roskaantumiseen sekä puutteelliseen kompostointiin. Useimpiin näistä kohteista tehtiin tarkastus ja kiinteistöjen haltijoille lähetettiin kirje, jossa pyydettiin korjaamaan havaittu epäkohta.

Ympäristönsuojelu merkitsee ilmoitukset jätteen ammattimaisesta keräyksestä jätehuolto-rekisteriin. Vuonna 2013 rekisteriin merkittiin 8 toiminnanharjoittajaa.

Kaupungin kiinteistöliikelaitos ja Turun Seudun Kuntatekniikka Oy ilmoittivat ympäristönsuojeluun havaitsemistaan kohteista, joissa puutarhajätettä oli viety esim. kaupungin puistoalueille. Koska puutarhajätteen läjittäminen ympäristöön katsotaan roskaamiseksi, ympäristönsuojelu lähetti ohjekirjeen puutarhajätteen oikeasta käsittelystä noin 170 asuinkiinteistölle.

Roskaantuneiden alueiden tarkastuksia tehtiin noin sata. Tarkastuksia tehtiin n. 40 eri kohteessa ja ne tehtiin pääasiassa saatujen ilmoitusten perusteella. Tapauksesta riippuen kiinteistön haltijaa pyydettiin siivoamaan roskaantunut alue noin kuukauden sisällä. Talvikaudella määräajat olivat pidempiä.

Kehotukset annettiin pääasiassa lähettämällä kiinteistönhaltijalle tarkastuspöytäkirja mahdollisine lisäohjeineen. Mikäli kiinteistön haltija tai hänen edustajansa oli paikalla tarkastushetkellä, vähäisemmissä roskaantumistapauksissa voitiin sopia myös suullisesti aikataulusta ja kehoitettiin siistimään alue. Tämän jälkeen kohteeseen tehtiin 1–2 jälkitarkastusta. Lisäksi tehtiin n. 40 tarkastusta, joista ei laadittu pöytäkirjaa. Lautakunnan käsitteilyyn ei edennyt roskaamisasioita vuoden 2013 aikana.

Kaupungin omistamilta maa-alueilta siivouksia on hoidettu yhteistyössä Kiinteistöliikelaitoksen ja työkeskuksen ulkoryhmän kanssa. Lisäksi ympäristönsuojelu on yhteistyössä

Kiinteistöliikelaitoksen kanssa poistanut kiinteistöille ja tiealueille hylättyjä romuajoneuvoja.

HYÖTYJÄTEPISTEET

Turun kaupungin alueella on hyötyjätepisteitä noin 340 eri paikassa. Näistä erillisiä paperinkeräyspisteitä on noin 120 ja kaikkien kolmen jakeen (lasi, metalli ja paperi) hyötyjätepisteitä 220. Joissain kohteissa kerätään myös kartonkia.

Hyötyjätepisteiden ylläpidosta vastaa Turun Seudun Jätehuolto Oy ja yksittäisten paperinkeräysastioiden osalta Paperinkeräys Oy. Kummallakin on alihankkijat suorittamassa varsinaista astioiden tyhjennystoimintaa.

Jätehuoltoon liittyviä pienimuotoisia neuvonta- ja konsultointikäyntejä on tehty noin 20 kiinteistöllä (mukaan lukien kaupungin kiinteistöt).

Lisäksi ELY-keskus on toimittanut ympäristönsuojelulle tiedoksi valvontaa varten 3 ilmoitusta jätteen hyötykäytöstä maanrakennuksessa. Kohteet merkitään Tekla GIS -paikkatietojärjestelmään.

Kemikaalilaki

Kemikaalivalvonta (markkinavalvonta) kuului ympäristönsuojelulle elokuuhun asti. Tämän jälkeen kemikaalilain muutoksella markkinavalvonta siirtyi Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tehtäväksi.

Valvontakäyntejä tehtiin viiteen yritykseen, joita ei ollut tarkastettu edellisen vuoden aikana tai joiden kemikaalien merkinnöissä tai tietojen toimittamisessa kemikaalirekisteriin oli havaittu puutteita. Tämän lisäksi tietoja tarkastettiin puhelimitse tai sähköpostitse sekä yritysten internet-sivustojen avulla.

Vesilaki

Etelä-Suomen aluehallintovirasto myönsi vuonna 2013 yhteensä 4 vesilain mukaista lupaa Turun alueelle, lisäksi vireillä on yksi hakemus. Turun kaupungin alueella tehtiin Varsinais-Suomen ELY-keskukselle vesilain mukaisia ruoppausilmoituksia 13, pääasiassa mökkirantojen ruoppaukseen liittyen.

Vesihuoltolaki

Vesijohto- ja viemäriverkostoihin liittymättömillä kiinteistöllä tehtiin 18 tarkastusta. Viranomaispäätöksiä tehtiin 11.

Kalastuksen valvonta ja kalastusluvut

Kalastuksen valvontaa hoitivat Airisto-Velkuan ja Lounais-Suomen kalastusalueiden kalastusvalvojat kaupungin toimeksiannosta. Airisto-Velkuan kalastusalue suoritti Turun kaupungin vesialueilla valvontaa yhteensä neljällä eri valvontakierroksella. Kaikilta tavutuilta kalamiehiltä tarkastettiin luvat. Lounais-Suomen kalastusalue on tehnyt noin 20 valvontatarkastusta, pääasiassa Aurajoella Halistenkosken alapuolella. Poliisi antoi virka-

apua osalla valvontakäynnestä.

Vuonna 2013 kaupungin vesialueita vuokrasi 5 ammattikalastajaa.

Verkkokalastuslupia kaupungin kalastusalueille myytiin kaikkiaan 229 ja muita kalastuslupia 197. Näistä yleiskalastuslupia oli 184, katiskalupia 10 ja pitkäsiimalupia 3.

Maa-aineslaki

Voimassa olevia maa-aineslupia on Turun kaupungin alueella neljässä kohteessa. Maa-ainesten ottamisesta toimitetaan vuosittain raportti ympäristönsuojelulle. Alueet tarkastettiin kerran vuoden aikana toiminnan ja raportoinnin oikeellisuuden arvioimiseksi.

Luonnonsuojelualueiden valvonta

Luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräysten noudattamista valvotaan säännöllisesti maastokäyntien yhteydessä. Kesäaikaan kiinnitetään erityistä huomiota koirakuriin ja kulkemiseen maastossa rajoitusajankohtina sekä nousemista lintuluodoille rauhoitusaikoina. Lisäksi tarkkaillaan puiden kaatoa ja kasvillisuuden vahingoittamista. Luonnonsuojelualueilla käytiin useampia kertoja viikossa läpi vuoden. Vuoden aikana toteutettiin kaksi kertaa koirakurin valvontaa yhteistyössä Varsinais-Suomen riistanhoitoyhdistyksen, poliisin ja luonnonsuojelupiirin kanssa.

Metsästyslupien valvonta

Turun alueella toimii 11 metsästysseuraa. Näiden toimintaa valvottiin vuosiraporttien avulla. Seurojen ylläpitämille riistaruoquinnoille tehtiin neljä tarkastuskäyntiä. Maarian altaalle, jonne ei ole myönnetty sorsastuslupia, tehtiin sorsastuskauden alussa kolme valvontakäyntiä.

Maastoliikennelaki

Vuoden aikana käytiin yhteensä kymmenen kertaa kohteissa, joissa mahdollisesti esiintyy luvatonta maastoliikennettä.

Ulkoilulain mukaiset leirintäalueilmoitukset

Vuonna 2012 tehtiin kaksi ilmoitusta tilapäisistä leirintäalueista. SF-Caravan Turku Ry:n järjestämä Caravan Show Ruissalon Kansanpuiston alueella toistuu vuodesta toiseen samanlaisena. Alueella ei tehty tarkastusta, koska ongelmia ei aiempina vuosina ole ollut. Vantaan Festivaalit Oy:n järjestämä Ruisrockin leirintäalue Messukeskuksen alueella tarkastettiin yhdessä paloviranomaisen ja poliisin kanssa ennen alueen avaamista.

Tutkintapyynnöt

Vuoden 2013 aikana ympäristönsuojelu teki poliisille kaksi tutkintapyyntöä jäte- ja ympäristönsuojelulain rikkomisesta sekä yhden ilmoituksen kohteesta joka oli merkittävästi roskaantunut.

Arvio valvontasuunnitelman toteutumisesta

Ympäristövalvonta toteutui vuoden 2012 aikana määrällisesti hyvin valvontasuunnitelman mukaisesti. Tarkastusten yhteydessä annettuja ohjeita ja määräyksiä noudatettiin yleensä hyvin, joten valvonta-asioita tarvitsi tuoda lautakunnan käsiteltäväksi vain harvoin. Näin ollen valvonnan vaikuttavuutta voidaan pitää varsin hyvänä.

Ympäristölupien valvonnassa käytettiin työkaluna Tekla GIS -ohjelmaa. Tietokanta käsittelee ympäristölupien paikka- ja rekisteritiedot vuodesta 2000 alkaen. Myös roskaantumisasiat, rakennusjäteilmoitukset ja tiedot ei-luvitettujen toimintojen valvonnasta on tallennettu Tekla GIS -ohjelmaan. Ympäristölupatiedot näkyvät myös WebMap -karttaohjelmassa, jolloin ne ovat myös kaupungin muiden virastojen ja laitosten käytettävissä. Vuoden 2013 aikana maaperän tilan tietojärjestelmässä olevat mahdollisesti pilaantuneet maa-alueet merkittiin WebMap-ohjelmaan.